

7. september 2012

EUROSÜSTEEM

EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA KOGUVÄLISVÖLG 30. juunil 2012

2012. aasta II kvartali lõpus moodustasid Eestisse tehtud välisinvesteeringud kokku ligi 28 miljardit eurot (72% enam kui nelja viimase kvartali SKP), olles kvartali jooksul suurenenud 3% (vt tabel 1).

Tabel 1. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon (mln eurot)

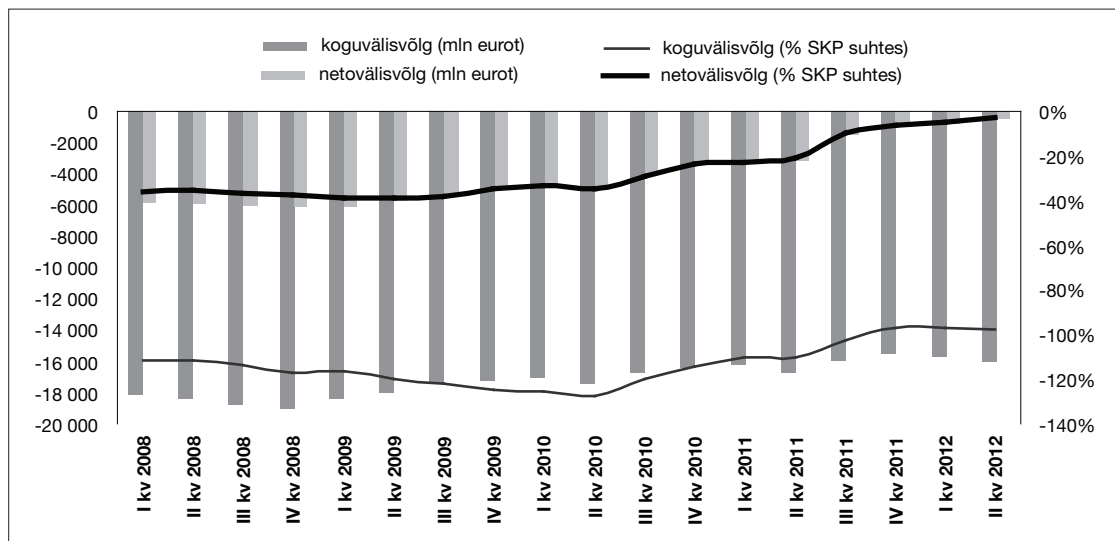
	31.03.2012	%	30.06.2012	%
VÄLISNÕUDED (VÄLISAKTIVA)				
Otseinvesteeringud välismaal	3789,0	21,1	3833,9	20,6
Aksia- või osakapital ja reinvesteeringud tulu	2565,6	14,3	2531,6	13,6
Muu otseinvesteeringukapital	1223,5	6,8	1302,4	7,0
Portfelliinvesteeringud	4407,6	24,6	4453,3	24,0
Omandiväärtpaberid	1812,4	10,1	1737,0	9,4
Võlaväärtpaberid	2595,1	14,5	2716,3	14,6
Võlakirjad	2089,0	11,7	2076,5	11,2
Rahaturuinstrumendid	506,2	2,8	639,9	3,4
Tuletisinstrumendid	49,4	0,3	53,1	0,3
Muud investeeringud	9461,5	52,8	10 021,6	53,9
Kaubanduskrediit	1761,1	9,8	1817,6	9,8
Laenud	1889,5	10,5	2207,3	11,9
Pikaajalised	1175,7	6,6	1427,1	7,7
Lühiajalised	713,8	4,0	780,2	4,2
Sularaha ja hoiused	5301,0	29,6	5486,3	29,5
Muud nõuded	509,9	2,8	510,3	2,7
Reservvara	212,1	1,2	213,8	1,2
VÄLISNÕUDED KOKKU	17 919,7	100,0	18 575,7	100,0
VÄLISKOHUSTUSED (VÄLISPASSIVA)				
Otseinvesteeringud Eestis	13 257,2	49,0	13 648,0	48,9
Aksia- või osakapital ja reinvesteeringud tulu	12 083,0	44,6	12 471,7	44,7
Muu otseinvesteeringukapital	1174,3	4,3	1176,3	4,2
Portfelliinvesteeringud	1395,2	5,2	1699,5	6,1
Omandiväärtpaberid	696,7	2,6	688,8	2,5
Võlaväärtpaberid	698,5	2,6	1010,7	3,6
Võlakirjad	695,2	2,6	1008,3	3,6
Rahaturuinstrumendid	3,3	0,0	2,4	0,0
Tuletisinstrumendid	87,3	0,3	97,0	0,3
Muud investeeringud	12 328,6	45,5	12 440,6	44,6
Kaubanduskrediit	1427,8	5,3	1540,7	5,5
Laenud	3993,5	14,8	4064,5	14,6
Pikaajalised	3291,6	12,2	3366,4	12,1
Lühiajalised	701,9	2,6	698,1	2,5
Sularaha ja hoiused	6594,1	24,4	6550,8	23,5
Muud kohustused	313,2	1,2	284,6	1,0
VÄLISKOHUSTUSED KOKKU	27 068,4	100,0	27 885,2	100,0
RAHVUSVAHELINE NETOINVESTEERIMISPOSITSIOON	-9148,7		-9309,5	

Ligi poole välismaiste investeringute positsioonist moodustasid otseinvesteeringud ning 45% muud investeeringud (laenud, hoised, sularaha), ülejäänud olid portfelliinvesteeringud ja tuletisinstrumentid. Suurim kvartali jooksul toimunud muutus oli välismaiste võlakirjainvesteeringute suurenemine ligi poole võrra ning otseinvesteeringute 3% kasv. Välismaised otseinvestorid on investeerinud Eestis peamiselt finants- ja kindlustustegevusse, töötlevasse tööstusse, kinnisvaraalasesse tegevusse ning jae- ja hulgi-kaubandusse – kokku 70% otseinvesteeringute positsioonist Eestis.

Eesti residentide välismaale paigutatud investeeringute kogumaht kasvas kvartaliga 4% ning oli kvartali lõpus 18,6 miljardit eurot. Positsiooni välismaal suurendasid eelkõige muud investeeringud

Tabel 2. Eesti välisvõlg (mln eurot)

	31.03.2012	%	30.06.2012	%
VÕLAKOHUSTUSED				
I. Valitsemissektor	686,1	4,4	771,5	4,8
Lühiajalised	9,3	0,1	7,6	0,0
Pikaajalised	676,8	4,3	764,0	4,8
II. Keskpang	27,4	0,2	0,3	0,0
Lühiajalised	27,4	0,2	0,3	0,0
Pikaajalised				0,0
III. Krediidiasutused	6794,4	43,2	6745,4	42,0
Lühiajalised	4295,6	27,3	4828,7	30,1
Pikaajalised	2498,9	15,9	1916,7	11,9
IV. Muud sektorid	5519,1	35,1	5934,2	36,9
Lühiajalised	2168,4	13,8	2277,9	14,2
Pikaajalised	3350,8	21,3	3656,3	22,8
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	2690,3	17,1	2612,0	16,3
KOGUVÄLISVÕLG	15 717,5	100,0	16 063,3	100,0
VÕLANÕUDED				
I. Valitsemissektor	998,4	6,7	1209,0	7,8
Lühiajalised	352,7	2,4	521,2	3,3
Pikaajalised	645,7	4,3	687,8	4,4
II. Keskpang	1545,2	10,4	1598,8	10,2
Lühiajalised	681,4	4,6	736,9	4,7
Pikaajalised	863,8	5,8	861,8	5,5
III. Krediidiasutused	4308,2	28,9	4272,3	27,4
Lühiajalised	3318,9	22,2	3525,6	22,6
Pikaajalised	989,3	6,6	746,7	4,8
IV. Muud sektorid	5325,9	35,7	5779,6	37,1
Lühiajalised	3821,4	25,6	4076,1	26,1
Pikaajalised	1504,5	10,1	1703,5	10,9
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	2739,5	18,4	2738,1	17,6
VÕLANÕUDED KOKKU	14 917,2	100,0	15 597,8	100,0
NETOVÄLISVÕLG (võlanõuded miinus võlakohustused)				
I. Valitsemissektor	312,3		437,5	
Lühiajaline	343,4		513,7	
Pikaajaline	-31,1		-76,2	
II. Keskpang	1517,7		1598,5	
Lühiajaline	654,0		736,7	
Pikaajaline	863,8		861,8	
III. Krediidiasutused	-2486,3		-2473,1	
Lühiajaline	-976,7		-1303,1	
Pikaajaline	-1509,6		-1170,0	
IV. Muud sektorid	-193,2		-154,6	
Lühiajaline	1653,0		1798,2	
Pikaajaline	-1846,2		-1952,7	
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	49,2		126,1	
NETOVÄLISVÕLG KOKKU	-800,3		-465,6	

Joonis 1. Eesti majanduse kogu- ja netovälisvõlg

(valdavalt pikaajalised laenud), mis kasvasid kvartaliga 6% ning hõlmasid välisinvesteeringute kogupositsioonist 54%. Portfelliinvesteeringute osakaal oli 24% ning otseinvesteeringute oma 21%. Välismaale on teinud otseinvesteeringuid peamiselt finants- ja kindlustustegevuse, kutse-, teadus- ja tehnikaalase tegevuse, veonduse ja laonduse ning kinnisvaraalase tegevuse investorid – kokku 74% otseinvesteeringute positsioonist välismaal.

Koguvälisvõlg ehk riigi kõigi majandussektorite välisvõlg hõlmas Eestisse tehtud välisinvesteeringute positsioonist 58% ehk 16,1 miljardit krooni, olles kvartaliga suurenenud 2%. Koguvälisvõlga suurendasid eelkõige muud sektorid ja väiksemal määral valitsemissektor. Mahult oli koguvälisvõlg 2% väiksem kui viimase nelja kvartali SKP (vt tabel 2 ja joonis 1). Suurima osa koguvälisvõlast ehk 42% moodustasid krediitiasutuste võlakohustused ning kvartali jooksul need peaaegu ei muutunud. Muude sektorite võlakohustused hõlmasid koguvälisvõlast 37% ja otseinvesteeringuettevõtete grupisisesed võlad 16%. Valitsemissektori osakaal koguvälisvõlas tõusis kvartaliga 4%lt 5%le. Koguvälisvõlast 40% oli võlg Rootsi ja Soome ees.

Eesti rahvusvaheline netoinvesteeringupositsioon (välisnõuded miinus -kohustused) oli kvartali lõpus Eestisse tehtud välisinvesteeringute ülekaalu tõttu võrreldes residentide poolt välismaale paigutatud investeeringutega 9,3 miljardi euro ulatuses negatiivne, olles kvartaliga suurenenud 2%. Võla tüüpi välisnõuete ja -kohustuste vahe ehk netovälisvõlg vähenes kvartali jooksul üle 40% ning oli ligi 0,5 miljardit eurot ehk 3% viimase nelja kvartali SKPst. Netovälisvõla kahanemisse panustasid kõik majandussektorid, teistest enam aga valitsemissektor ja keskpank – mõlema võlanõuded ületasid võlakohustusi ning võlanõuete ülejääk kasvas. Krediitiasutuste ja muude sektorite võlakohustused olid suuremad kui nende võlanõuded.

Eesti rahvusvahelise investeeringupositsiooni ja koguvälisvõla üksikasjalikum statistika avaldatakse Eesti Panga veebilehel rubriigis „Statistika“.

Eesti rahvusvaheline investeeringupositsioon ja koguvälisvõlg 30. septembri seisuga avaldatakse Eesti Panga veebilehel (<http://www.eestipank.ee>) 10. detsembril 2012.